

Vaasan hallinto-oikeus

vaasa.hao@oikeus.fi

VIITE: Valitus Keräyslava Oy:n ympäristöluvasta ESAVI/30934/2019

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry

Martinkatu 5, 20810 Turku

varsinais-suomi@sll.fi

040-372 5301

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Polusmäentie 31, 21260 Raisio

lsy@raisionjokilaakso.fi

Valitus Keräyslava Oy:n ympäristöluvasta

VAATIMUS: Ympäristölupa on palautettava valmisteluun tai vaihtoehtoisesti ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset ympäristön pilaantumisen vaaran minimoimiseksi.

Yleistä

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ja Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys pitävät jätteiden ja romujen kierrätystä tärkeänä. Se vähentää luonnonvarojen kulutusta ja usein samalla vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. Nyt myönnettyssä ympäristöluvassa on kuitenkin jätetty huomioimatta eräitä riskejä, joiden vaikutus ympäristöön saattaa olla erittäin haitallinen.

Pohjavedet

Pohjaveden pilaantumisen vaaran puuttumista ei ole hakemuksessa tarpeeksi hyvin todistettu. Tässä on tapahtunut vuoden 2015 jälkeen oikeuskäytännön muutos. Muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden vesiä koskevissa vuosikirjaratkaisuissa on korostettu entistä enemmän varovaisuusperiaatetta (esim. KHO:2020:13, KHO:2020:14 ja KHO:2020:16). Samaan suuntaan on kehitys mennyt myös EU:ssa (vesipuitedirektiivi ja juomavesidirektiivi).

Pohjavesiselvitystä ei ole erillisenä. Luvan kertoelmaosassa on kerrottu pohjavesialueesta ilman varsinaista lähdeviitettä. Siinä ei ole esitetty, miten on selvitetty pohjavesialueen vedenjakaja ja sen yhtenäisyys. Pohjaveden virtaukset on esitetty vain pohjavesialueella, ei sillä alueella, johon toimintaa suunnitellaan.

Luvassa on pidetty mahdollisena mm. öljyvuotoa polttoainesäiliöstä. Myös jätteistä saattaa liueta haitallisia aineita sateella. Hulevedet johdetaan ojaan, mutta ei ole selvitetty, paljonko ojan vedestä imeytyy pohjaveteen ja mihin imeytynyt pohjavesi kulkeutuu.

Ei ole myöskään osoitettu, että toiminta-alueelta ei pääsisi vettä suoraan imeytymään

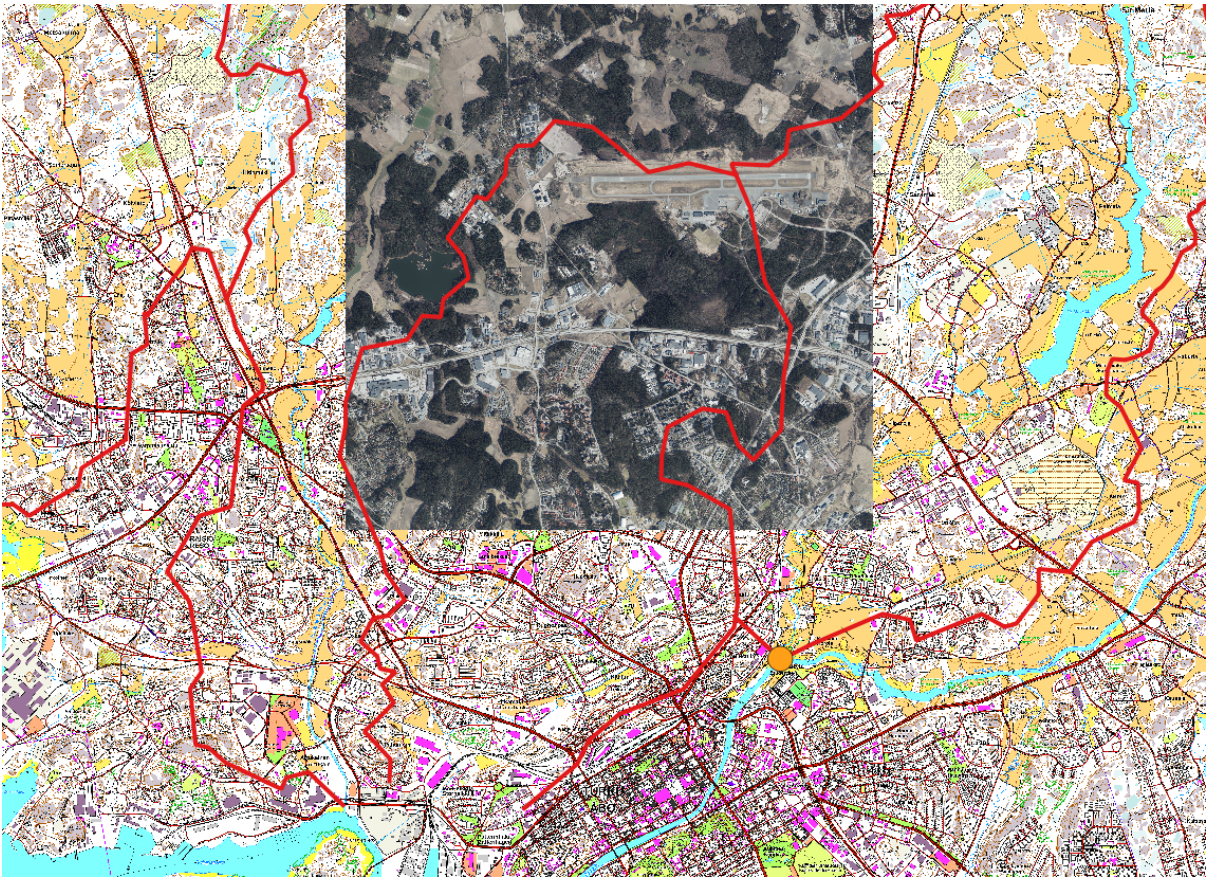
pohjaveteen. Romuista liukenee sateella erilaisia haitta-aineita veteen. Polttoaineiden vuotoriski on olemassa. Vaikka alueen asfaltin tiiviydelle on asetettu lupamääräyksissä rajoja, ei ole varmaa, etteivätkö jotkin aineet pääsisi asfaltin läpi pohjaveteen, erityisesti, jos alueella liikkuvat raskaat koneet ja rekat aiheuttavat murtumia asfalttiin. (Rekkojen painoa käsitellään kohdassa liikenne).

Hulevesien käsittely

Hulevedet valutetaan ojaan, joka johtaa Kuninkojaan. Kuninkojassa on taimenkanta ja useita muita kalalajeja. Siinä elää myös jokirapukanta. Veden puhtaus vaihtelee puroon laskettavien hule- ym. vesien mukaan. Nyt ympäristösuunnitelmassa on suunniteltu suoraan laskettavaksi hulevesiä puroon. Luvassa tulisi antaa määräykset, jolla varmistetaan, että missään vaiheessa hulevedet eivät kuljeta Kuninkojaan ympäristölle haitallisia aineita. Päästörajoina tulee noudattaa asetusta vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista.

© Pertti Sundqvist

© Pertti Sundqvist

Taustakuva ja kartta MML:n avoin data, valuma-alue tiedot Syke avoin data.

Hulevesimitoitus: luvassa on esitetty keskimääräiseksi vuotuiseksi sateeksi 700 millimetriä. Hulevesien käsittely on suunniteltava kerran 100 vuodessa esiintyvän suurimman vuotuisen sademäärän mukaan. Samaten suunnittelussa on huomioitava suurin mahdollinen 24h:n sademäärä (1/100v). Myöskin runsaiden sateiden aikana tulee olla varmaa, että puroon ei päädy haitallisia aineita. Hulevesiä on kyettävä seisottamaan altaassa niin kauan, että mittauksin voidaan varmistaa vesien haitattomuus.

Jätteen käsittelyssä ja varastoinnissa on aina tulipalon tai jonkun vastaavan onnettomuuden vaara. Viime aikoina uutisissa on ollut esillä useita tapauksia, joissa on jouduttu sammuttamaan tilapäisesti varastoituja jätekasoja. Säiden ääri-ilmiöt lisääntyvät ja pidemmät kuivuus- ja kuumuusjaksot lisäävät tulipalon vaaraa.

Tulipalon sammutusvedet ovat usein haitallisia tai suorastaan jopa myrkyllisiä. Turun Topinojalta on valunut sammutusvesiä ojiin ja ne ovat aiheuttaneet vesien pilaantumista ja jopa kalakuolemia. Sammutusvesien keräily ja säilytys tulee järjestää niin, etteivät ne pääse luontoon ennen kuin tiedetään niiden olevan turvallisia.

Edellä mainitusta syystä käytettävä varastoalue on pohjustettava vesitiiviisti (ympäristöluvan määräys asfaltin tiiviystä). Vesitiiviiltä alueelta tulee johtaa sammutusvedet altaaseen tai altaisiin, josta sammutustilanteessa tarvittaessa voidaan ottaa sammutusvettä. Ympäristöluvassa on annettava määräys altaista sekä alueen reunustamisesta sekä kaltevuuksista siten, että kaikki sammutusvesi saadaan johdetuksi altaaseen tai altaisiin.

Vettä ei saa päästää altaista suoraan hulevesien kanssa ojaan. Sammutusvesialtaan tulee olla normaalisti tyhjä ja jos hulevedet normaalisti johdetaan sen läpi, allas on oltava suljettavissa kaikissa olosuhteissa (palavan alueen lähellä ja kaikilla säillä, myös pakkasella).

Palon jälkeen altaista on otettava näyte ja näytteen sisältämien mahdollisten haitallisten aineiden mukaan sammutusvesi on joko vietävä erikseen puhdistettavaksi tai sen ollessa puhdasta, johdettava hulevesijärjestelmän kautta ojaan.

Liikenne

Luvan mukaan alueella saa käsitellä jätteitä yli 70000 tonnia vuodessa. Toimintapäiviä on 250 vuodessa. Liikennesuunnitelman mukaan käsitelty jäte kuljetetaan pois 3-4 rekalla päivittäin.

Oletetaan rekan maksimikuormaksi 60 tonnia. Silloin kyetään kuljettamaan pois vain 60000 tonnia jätettä. Osa jätteistä on kevyttä, joitakin erillään pidettäviä jätelajeja ei synny 60 tonnia sallittuna varastointiaikana. Kaikki rekat eivät kykene kuljettamaan täyttä 60 tonnin kuormaa. Se johtaa väistämättä useampiin kuljetuksiin päivässä, kuin mitä liikenne-kohdassa on esitetty. Kuljetuksia saattaa olla yli kaksinkertainen määrä hakemuksessa esitettyyn lukuun nähden.

Hakemuksessa on esitetty, että jätteitä kuljetetaan alueelta 3-4 yhdistelmäajoneuvolla päivässä. Useassa KHO:n ratkaisussa on esitetty toteamus, että lupa myönnetään hakemuksen mukaiselle toiminnalle. Jos toiminta kasvaa ja haitat kasvavat, on haettava luvan muutosta. Nykyisellä luvan kertoelmaosan tekstillä on siis sitova oikeudellinen vaikutus. Asia olisi syytä esittää myös määräyksenä, sillä toiminnanharjoittajalle ei ole välttämättä selvää kertoelmaosan rajoittava merkitys. Asia on erittäin merkityksellinen siksi, että kertoelmaosan rajoittava vaikutus alkaa heti toiminnan alusta. Pahimmassa tapauksessa varastot täytyvät selvästi suunniteltua nopeammin, kun tuotteita ei voida kuljettaa riittäviä määriä alusta alkaen.

Rekkojen paino on suuri. On mahdollista, että niiden jatkuva kulku alueella aiheuttaa asfalttiin murtumia, mikäli pohjarakennetta ei ole tehty riittävän hyvin. Sen jälkeen hulevedet pääsevät imeytymään maahan ja edelleen pohjaveteen. Luvassa on oltava tarkemmat määräykset alueen päällystämisestä ja sen vaatimista pohjarakenteista. Kun alue tasataan, tulee huomioida myös asfaltin kallistukset niin, että hulevedet eivät jää seisomaan alimpiin ja mahdollisesti painuneisiin kohtiin.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry

Saija Porramo

Puheenjohtaja

Pia Roering

Varapuheenjohtaja

Raisiojokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Marja Hietala

Puheenjohtaja

Kaija Virtanen

Sihteeri